

preste tot; dară de aici nu urmază nici decum, că noi am fi scutiți de greutatea invinuirii, că noi nu am fi împreună culpabili și încă în măsură mai mare la toate nenorocirile și calamitățile multe și grele, cu care avu a se lupta și se luptă mereu poporul român până în ziua de astăzi.

Veniră magiarii preste noi, din părțile Asiei, și ne încălecară. Veniră sașii, o mână de ómeni din părțile Germaniei, și ne imbrânciră și ei. Veniră sêrbii, éráși o mână de ómeni numai, din provinciile turcesci, și ne supuseră și ei în biserică. Veniră grecii, parte deadreptul din F a n a r , parte de cei ce o începură mai ântâiu cu bragă, și îi vedurăți că-și introduseră deja limba în oficiu, încât puțin lipsi de nu făcură din România o nouă Greciă?!

Cum se putură acestea întempla fără de concursul românilor? Eram, se va dice, dismembrați în mai multe părți singuratice? Dară de ce ne-am lăsat a fi dismembrați? Dară, și așa dismembrați, au nu fiă-care din aceste părți, singuratic luate, era mai mare decât cele mai multe din popórele amintite?

Mai afund, mai afund trebuie căutată rațiunea ultimă, și pre acésta nu o vom afla, decât mai vîrtos în casa noastră propriă!

Acest adevăr îl recunoscără deja mulți din bărbații naționali mai renumiți. Étä între alții cum se exprimă în privința acésta un Șincai, acel Șincai, carele „a suferit până la ultimul moment rigorile unei vieți ingrate, care se scie că este partea celor ce ca Șincai, luminând altora se consumă pre dênșii ¹⁾: „Pre neamul românesc“, dice el, „mai mult l'au stricat ântâiu neînțelegerea între dênșii și pisma din lăuntru, care și pre strămoșii nostrii Romanii cei vechi singur i-au mâncat, apoi pisma și fala creștinilor din vecini, și mai vîrtos a leșilor, decât neamurile cele păgâne, tă-

¹⁾ Misail în diariul „Traian“ din București nr. 58 din 1869.